

Dirección General de Educación Básica Regular

Dirección de Educación Inicial

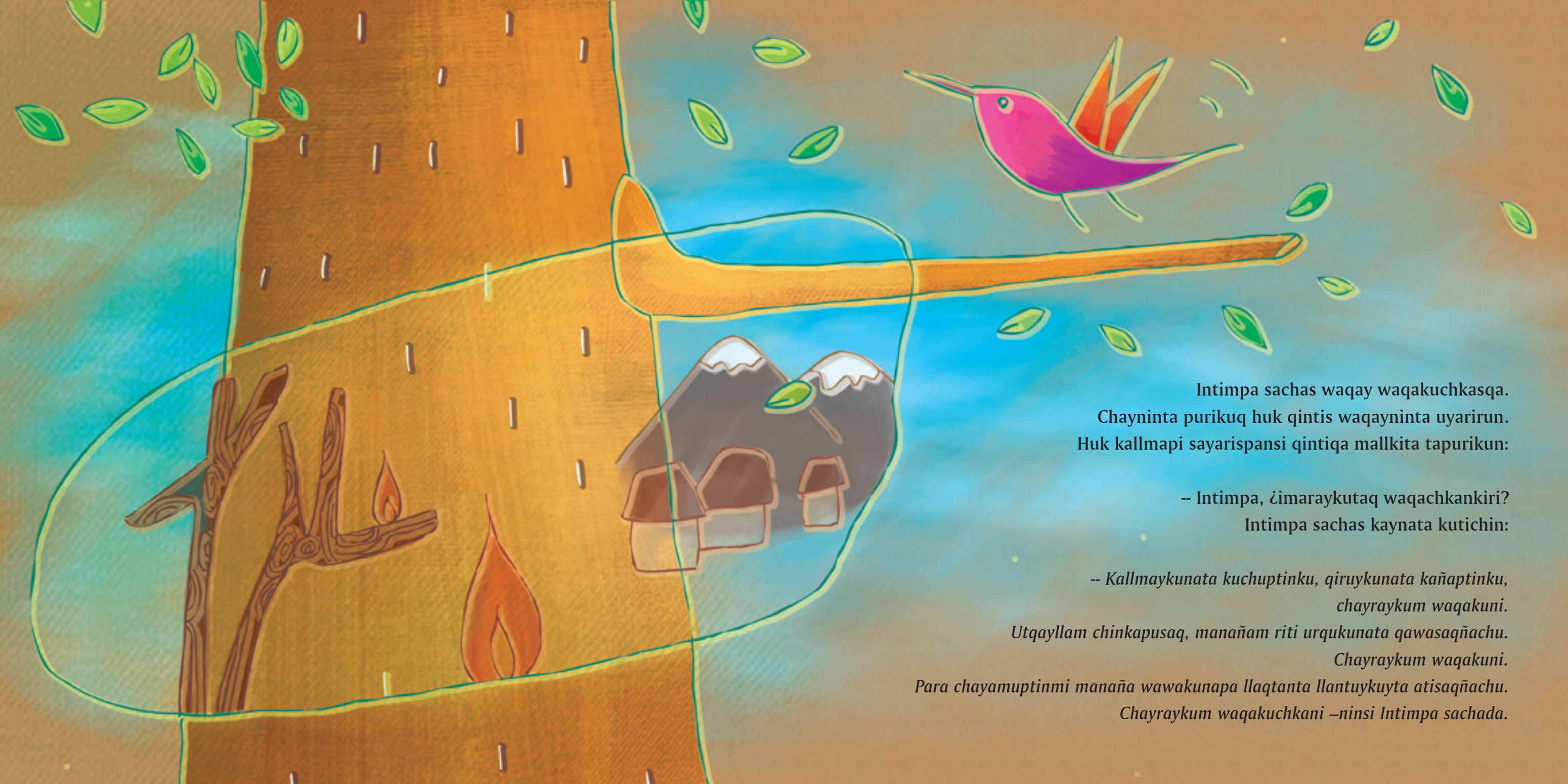
Intimpa, intipa mallkin

Willakuy 8

Quechua Huánuco

MINISTERIO DE EDUCACIÓN

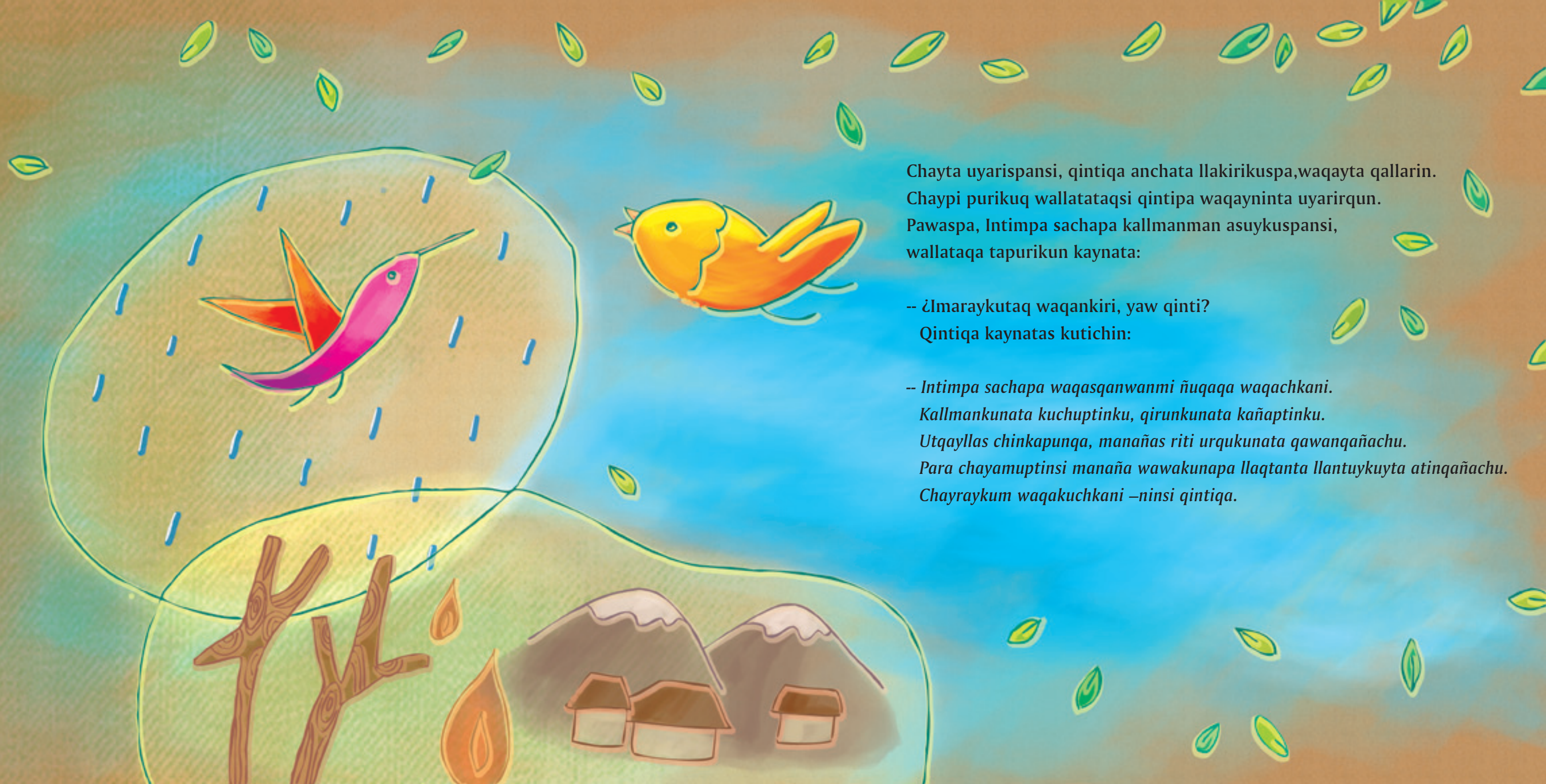
Intimpa sachas waqay waqakuchkasqa.
Chayninta purikuq huk qintis waqayninta uyarirun.
Huk kallmapi sayarispansi qintiqa mallkita tapurikun:

-- Intimpa, ¿imaraykutaq waqachkankiri?
Intimpa sachas kaynata kutichin:

-- *Kallmaykunata kuchuptinku, qiruykunata kañaptinku,
chayraykum waqakuni.*

*Utqayllam chinkapusaq, manañam riti urqkunata qawasaqñachu.
Chayraykum waqakuni.*

*Para chayamuptinmi manaña wawakunapa llaqtanta llantuykuyta atisaqñachu.
Chayraykum waqakuchkani –ninsi Intimpa sachada.*

Chayta uyarispansi, qintiqa anchata llakirikuspa, waqayta qallarín.
Chaypi purikuq wallatataqsi qintipa waqayninta uyarirqun.
Pawaspa, Intimpa sachapa kallmanman asuykuspansi,
wallataqa tapurikun kaynata:

-- ¿Imaraykutaq waqankiri, yaw qinti?
Qintiqa kaynatas kutichin:

-- *Intimpa sachapa waqasqanwanmi ñuqaqa waqachkani.
Kallmankunata kuchuptinku, qirunkunata kañaptinku.
Utqayllas chinkapunqa, manañas riti urqukunata qawanqañachu.
Para chayamuptinsi manaña wawakunapa llaqtanta llantuykuyta atinqañachu.
Chayraykum waqakuchkani –ninsi qintiqa.*

Chayta uyarispansi wallatapas, llakirikuspa, waqayta qallarín.
Chayninta purikuq añassi, wallatapa waqayninta uyarirqun.
Hinaspas wallatata tapurikun:

- ¿Imaraykutaq waqachkankiri?- nispas tapurikun añasqa:
Wallatataqsi kaynata kutiykachin:

-- *Intimpa sachapa waqasqanwan, qintipapas waqasqanwanmi ñuqaqa waqachkani.
Kallmankunata kuchuptinkus, qirunkunata kañaptinkus utqaylla chinkapunqa,
manañas riti urqkunata qawanqañachu.
Para chayamuptinsi manaña wawakunapa llaqtanta llantuykuyta atinqañachu.
Chayraykum waqakuchkani –ninsi wallataqa.*

Chayta uyarispansi añasqa, llakirikuspa, waqayta qallarín.
Chayninta pakaykachakuspa purikuq tarukas,
añaspa waqasqanta qawarispa, kaynata tapurikun:

- ¿Imanasqataq waqankiri, yaw añas?

Hinaptinsi añasqa kaynata kutichiykachin:

-- *Intimpa sachapa waqasqanwan, qintipapas waqasqanwan,
wallatapapas waqasqanwanmi ñuqaqa waqachkani.*

*Kallmankunata kuchuptinkus, qirunkunata kañaptinkus utqaylla chinkapunqa,
manañas riti urqkunata qawanqañachu.*

*Para chayamuptinsi manaña wawakunapa llaqtanta llantuykuyta atinqañachu.
Chayraykum waqakuchkani –ninsi añasqa.*

Chayta uyarispansi tarukaqa,
llakirikuspa, waqayta qallarín.

Waqastinsi ripuchkasqa Chaynapis huk warmacha,
tarukapa, sachakunapapas rimaynin yachaq,
waqayninta uyarirqun.

Chay warmachaqa, allillamanta tarukaman
asuykuspansi, kaynata tapuykun:

-- ¿Imaraykutaq waqachkankiri, tarukacháy?

Tarukaqa kaynatas kutiykachin:

-- *Intimpapa waqasqanwan, qintipapas waqasqanwan,
wallatapapas waqasqanwan, añaspapas waqasqanwanmi,
ñuqapas waqakuchkani. Kallmankunata kuchuptinkus,
qirunkunata kañaptinkus utqaylla chinkapunqa,
manañas riti urqukunata qawanqañachu.*

Para chayamuptinsi manaña wawakunapa llaqtanta llantuykuyta atinqañachu.

Chayraykum waqakuchkani –ninsi tarukachaqa.

Hinaptinsi warmachaqa, ancha llakikuywan, waqayta qallarín.
Anchata warma waqachkaptinsi huk runa, warmakunawan rimay yachaq,
utqaylla asuykuspa, warmata tapuykukun:

-- ¿Imaraykutaq waqachkankiri?
¿Yarqaymantachu, icha chirimantachu waqachkanki?
Chaysi warmachaqa, kaynata kutiykachin:

-- *Ancha llakikuywanmi waqakuni, Intimpapa waqasqanwan,
qintipapas waqasqanwan, wallatapapas waqasqanwan,
añaspapas waqasqanwan, tarukapapas waqasqanwanmi,
ñuqapas waqakuchkani.
Kallmankunata kuchuptinkus,
qirunkunata kañaptinkus utqaylla chinkapunqa,
manañas riti urqukunata qawanqañachu.
Para chayamuptinsi manaña wawakunapa llaqtanta
llantuykuyta atinqañachu.
Chayraykum waqakuchkani –ninsi warmachaqa.*

Hinaptinsi, warmakuna kuyaq runaqa, anchata yuyaymanan.
Aylluta huñurispas rimarirqaku.
Llapan kus huk similla, kaynata nirqaku:

-- Manañam sachakunata, mallkikunata kuchusunchu,
aswanmi sachakunataqa sumaqta qawapayasunchik.

Hinatapunis rimasqankuta huntaykunku.

Chaymantas, warmachaqa manaña waqakunñachu, tarukapas, añaspas, wallatapas, qintipas, intimpa sachapas.

Kunanqa, intimpa sacha ukupis tukuy animalkuna llanturikunku, runapas, llapan ayllunkunapis kusirikuyta tarinkunña.

Intimpa sachakunaqa manañas waqakunñachu, hatun punchawpaq hinas pachakuykunku, riti urqutas kancharichinku; kunanqa wayrawansi pukllarikunku, asirikunku.

riti

nevado

taruka

venado

qinti

colibrí

warmacha

niño o niña

sacha

árbol

pukllay

jugar

para

lluvia

asikuy

reir

añas

zorrillo

wagay

llorar

